

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ובירורי יוחסין

סניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

חוב בין אחים שהיה אמור להיפרע מידי האב ואין פורע

תיק מס' 1638.

טענות ומענות מבחור שהימר על מטבעות וירטואלים (קריפטו) מכסף של עצמו ומכסף של אחיו הקטן, והפסיד את הכל, והתחייב לאחיו הקטן להחזיר לו. ומתחילה התחייב לאחיו גם רווח קצוב, וע"ז אמר לו רב אחד שזה ריבית, וחייב להחזיר רק בדיוק מה שלקח. וחלק היה לו להחזיר והביא לאחיו, ונשאר חייב לו כשליש מהסכום, והלך השואל (האח הגדול) ועבד אצל האבא הרבה עד שהגיע שכרו לשיעור כל מה שחייב לאחיו, וקרא לאח הקטן ואמר לו שאת כל הסכום הנותר תקבל מאבא בשכרי שחייב לי ואני פטור. ואמר לו הקטן בסדר. וכעת האבא דוחה מלפרוע ובנתיים מקזז מלתת לקטן את כל הכסף, וכל יום מוריד לו מעט, על אוכל שמביא לו, ועל משחקים וכדו'. והקטן לא מוכן להורדות וחוזר לאח הגדול ותובע את כל הכסף מיד ובבת אחת. ושלא ישלחהו לאבא כי הוא מקזז לו. והגדול טוען כבר הסכמת, ומצידי אין לי חוב אליך יותר, כי עבדתי שיעור שמגיע לך, ואיני אחראי מעבר לזה.

ונראה שתלוי בב' הדעות במחבר בסימן קכו סעיף ט', והרמ"א מכריע כסברא אחרונה (שיטת הטור והרא"ש) שיכול לחזור בו אם לא פטר את לוי בפירוש, ושתיקה מתי שלוי אומר ואני פטור, ל"ה בפירוש. ועי' ש"ך (סקי"ז) וט"ז בסימן צא על סעיף ג'. ועי' בסי' שלט סעיף י', אמנם שם מבאר הסמ"ע בסקכ"א דהוא הדין דוקא כשהחנוני עדיין לא היה חייב לו, אבל אם בע"ה שילם לחנוני מראש והמחה הפועלים אצל החנוני אין הפועל יכול לחזור בו.